

Rozvoj grafomotoriky a jeho význam pro nácvik psaní

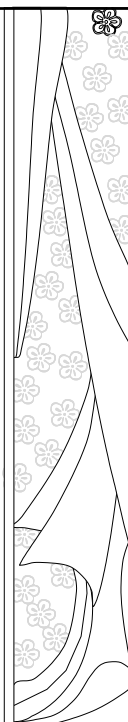
Mgr. Veronika Najvarová

Grafomotorika

- motorika psaní a kreslení
- určitý stupeň rozvoje grafomotoriky je předpoklad pro nácvik psaní

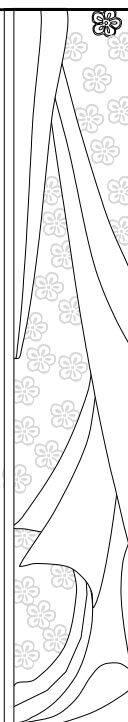
Grafomotorická cvičení

- mají připravit dítě na psaní
- označujeme jako přípravná nebo též přípravná cvičení
- Smyslem je připravit ruku dítěte na psaní



Přípravné cviky

- Zdokonalují:
 - percepčně motorickou koordinaci
 - posilována je záměrná pozornost
 - schopnost nápodoby
 - správné držení psacího náčiní



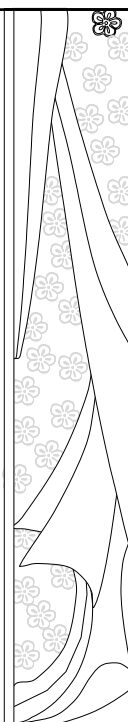
Provádění grafomotorických cvičení

- postupujeme od největších a nejrozmáhlejších pohybů k jemnějším
 - uvolňujeme postupně ramenní kloub,
 - loketní kloub,
 - zápěstní kůstky,
 - cvičíme špetku – drobné svalstvo ruky
- Později, když se učí psát písmena, stanou se uvolňovací cviky přípravou ruky před psaním. Netvoří už hlavní náplň psaní.



Přípravné cviky grafomotorické

- kresebné cviky, které mají uvolnit ruku dítěte
- cviky, které uvolňují ruku dítěte a zároveň ho připravují na psací pohyby
- psaní prvků písmen
- cviky „gymnastické“

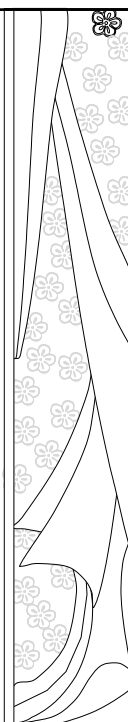


Kresebné cviky, ktoré majú uvoľniť ruku dieťaťa

- Kroužení rukou – „**Kolo, kolo mlýnský**“
- Loketní kloub
 - „**Maluji sluníčko, červené jablíčko, červené kulaté, jablíčko je sladké.**“
- Zápěstí
 - „**Kroužím kroužím dokulata, až vykroužím hroudu zlata.**“



- Osmička ležatá
„**Halí belí**“
- Osmička ležatá/stojatá a rozvinutá klička
„**Honily se myšky spolu, kolem židle, kolem stolu. Honily se myšky stále, už však běží o kus dále.**“
- Znázorňujeme pohyb zvířat
- Znázorňujeme tvar věcí



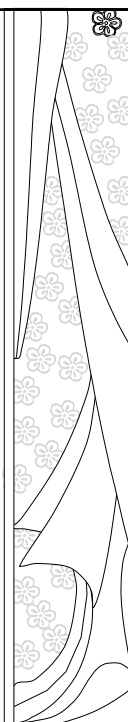
Příprava na psací pohyby

- Na velké formáty, správné držení, svislá plocha – štětce, fix, uvolněná ruka
- Na čtverečkový papír – procvičení špetky:
 - Hustě navinutá spirála
 - „kytička“ ze 4 – 5 oček
 - Spirály do ramen (5 – 6 oček)
 - Opakování trojice klíček

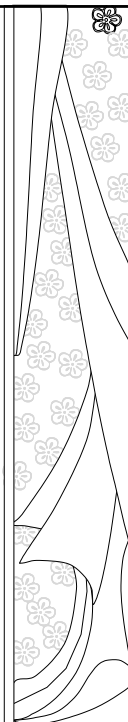


Psaní prvků písmen

- psaní těchto prvků vyžaduje od dětí značné soustředění
- vést linii ve vymezeném prostoru dle požadavků na písmo
- ne nahodile
- udržet velikost, rozestupy
- požadavky na přesnost, sebekázeň a sebekontrolu

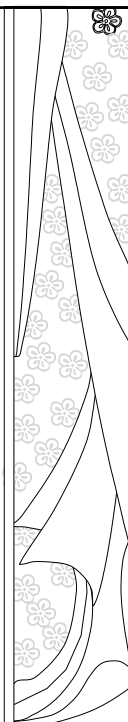


1. Nepřerušovaná čára
2. Nanášení teček
3. Kruhy a ovály
4. Závitnice
5. Horní oblouk
6. Dolní oblouk
7. Přímá čára
8. Vodorovná čára
9. Vlnovka
10. Srdcovka



Básničky

- „Můj kulatý míč, odskákal mi pryč.“
- „Melu, melu kávu, pro dědka i bábu.“
- „Šel zahradník do zahrady, ...“
- „Prší, prší.“
- „Skákal pes.“
- „Malá stříška pro Oříška, velká střecha pro Ořecha.“

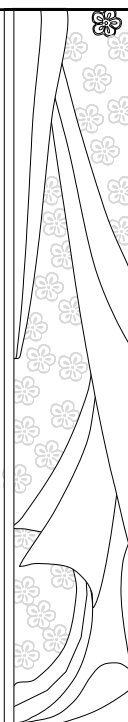


Obrázky složené z prvků písma

- Vzhůru dolů, vzhůru dolů,
běží bílé vlnky spolu.
Houpy jdou si, jdou,
jedna za druhou.
Mezi nimi lodě,
plují proti vodě.
Dej jim komín, který kouří,
a máš parník v širém moři.



- Okuláry čáry máry,
babičce se ztratily.
Toulají se po světě,
že je děti najdete!
- Jarka nese mouku
v zeleném klobouku.
Mařka nese krupici
v červené čepici.
- Pekla vdolky z bílé mouky,
sypala je perníkem,
házela je Honzíčkovi,
otevřeným okýnkem.

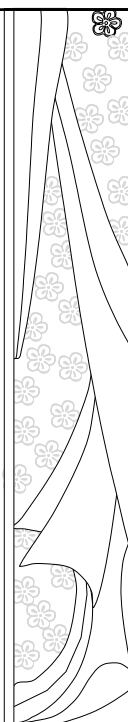


Cviky „gymnastické“

- Hra na klavír.
- Naznačení padání sněhu, listí,...
- Nůžky.
- Střídavé tisknutí prstů proti sobě.
- Prsty stiskneme v pěst, povolíme a protáhneme.
- Tiskneme proti sobě prsty s rozevřenými dlaněmi.



- Ťuká ťuká deštík
na kulatý deštník.
Ťuká ťuká prstíčkem,
kdo je pod tím deštníčkem?
To jsem já panenka,
točí se mi sukénka.
Běžím, běžím k sluníčku,
osuším si sukničku.



Literatura

- Doležalová, J. *Prvopočáteční psaní*. HK, Gaudeamus, 1998. 80-7041-938-5
- Wildová, R. *Didaktika prvopočátečního čtení a psaní*. Praha, PdF UK, 1998. 80-86039-55-2
- Havel, J. *Výuka čtení a psaní na 1.st.ZŠ*. Brno, Paido.
- Šupšáková, B. *Písmo a písanie*. Bratislava, UK, 1998. 80-223-1293-2

